duiding

Voor welke grote uitdagingen staat de veehouderij?

duiding

Feed the Future

14 DECEMBER 2015 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:54

In de brochure ‘Feed the Future’ schetst sectorfederatie en beursorganisator Fedagrim een toekomstbeeld van de veehouderij. Bezoekers van Agribex, het landbouwsalon in Brussel, konden zich afgelopen week vergewissen van de nieuwste technologie in en rond de stal. Feed the Future doet veehouders, erfbetreders en wetenschappers verder kijken dan de reeds tastbare innovaties. Wat zijn de grote uitdagingen? Wat komt er op de veehouderij af? En hoe kan de sector hiermee omgaan? “Stel je voor dat de boer op termijn de belangrijkste leverancier wordt van grondstoffen en energie voor de chemische industrie en dit ter vervanging van schadelijke fossiele brandstoffen”, doet Fedagrim-voorzitter Johan Colpaert dromen. Hij nodigt alle betrokkenen uit om na te denken en te discussiëren over de landbouw van morgen. “Hoe beter wij elkaar begrijpen, hoe groter de kans op een duurzame toekomst.” Feed the Future vertrekt van de grote uitdagingen waarmee de veehouderij de volgende jaren te maken krijgt: milieu, veevoeding, arbeid en technologie, maatschappij en een gezond economisch model. De veehouderij in ons land zal een wereld in verandering niet voeden, daarvoor zijn de in België geproduceerde volumes te klein, maar de sector heeft wel een ‘laboratoriumfunctie’. De hier aanwezige kennis en ervaring inzake intensieve landbouw en veeteelt kan de ontwikkeling van landbouw wereldwijd helpen optimaliseren. Zo is België een voortrekker inzake recyclage van eiwitten uit de voedingsindustrie voor gebruik als veevoeding, waardoor de import van eiwitten reeds aanzienlijk verminderd kon worden. Ook op het vlak van energierecuperatie scoren we goed, denk maar aan de warmtekrachtkoppelingen in de glastuinbouw. Hergebruik van water, biogasinstallaties en andere technologieën winnen terrein.

Afval bestaat niet. Kringlopen des te meer

De bewustwording inzake klimaatverandering, uitputting van de aarde, overbevolking en mondiale voedseltekorten is op gang gekomen, maar de verloren tijd moet worden ingehaald. Landbouw speelt een voortrekkersrol in de overgang naar een duurzame, circulaire economie. Om milieu-uitdagingen het hoofd te bieden zal de veehouderij moeten leren uit de natuur en denken in kringlopen. In de natuur is afval voedsel voor andere organismen. Door kringlopen weer te sluiten, realiseren we de circulaire economie. De herbruikbaarheid van producten en grondstoffen en het behoud van natuurlijke hulpbronnen zijn de uitgangspunten. In de brochure wordt voedselverspilling als voorbeeld aangehaald omdat er op dat vlak grote winsten te boeken zijn, tot 80 procent.

koe.hooi_Agribex.geVILT.jpg

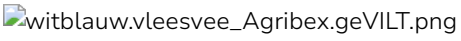
Feed the Future verspreidt ‘kringloopideeën’, zoals larven van soldatenvliegen kweken op organisch afval. Door hun hoge eiwitgehalte kunnen de larven verwerkt worden in veevoeder. Via een omweg wordt laagwaardig afval dus omgezet in een hoogwaardige grondstof. Dit zou in het geval van de soldatenvlieg zelfs met mest kunnen, ware het niet dat de wetgever dwarsligt. Ook eiwitrijke algen en eendenkroos kan je kweken op een mestsubstraat. Die hebben dan een dubbele functie: ze filteren het

water en worden nadien aangewend als alternatieve eiwitten in veevoeding. Uit mest kan je ook energie halen door vergisting.

Duurzame diervoeding van bij ons

Het voeder maakt 50 tot 80 procent uit van de kostprijs van een veebedrijf. In Europa moet 75 procent van de eiwitten nodig voor veevoeding worden ingevoerd, meestal in de vorm van sojameel of sojaschroot uit Zuid-Amerika en de Verenigde Staten. De soja-import is goed voor een totaal van 30 miljoen ton. In België is de import reeds aanzienlijk gedaald tot 600.000 ton oftewel 50 procent van de benodigde eiwitten. Dit is vooral te danken aan het innovatief en functioneel recycleren van reststromen uit de voedingsindustrie en de biobrandstoffenproductie.

In Europa gaat veel belangstelling uit naar DDGS, het bijproduct van de bio-ethanolproductie. Verder wordt er door onderzoeksinstellingen en bedrijven ingezet op de verwerking van reststromen, voornamelijk bijproducten uit de voedingsindustrie, insecten, inlandse soja, algen, zeewier en eendenkroos. Er wordt geëxperimenteerd met de nutritioneel verantwoorde verwerking van groenteoverschotten voor veevoeding. Tegelijk wordt de benutting van eiwitten geoptimaliseerd. Wetenschappelijke aandacht is er ook voor het uitbreiden van het aandeel kwaliteitsgras in het voederrantsoen van herkauwers.

witblauw.vleesvee_Agribex.geVILT.png

Familiale landbouw met minimale inzet van vreemde arbeid

Met onze hoge loonkosten is arbeid een bepalend element. De Belgische landbouwbedrijven zullen ook in de toekomst door gezinnen uitgebaat worden, met minimale inzet van externen. Belangrijker dan het inhuren van vreemde arbeid zijn de inzet van technologie, zowel op het vlak van communicatie, informatica en robotica als op het vlak van genetica en precisielandbouw. Ook samenwerking en loonwerk helpen de landbouwers om efficiënt en rendabel te kunnen werken.

Er bestaan reeds samenwerkingskringen tussen landbouwbedrijven. Er kan op kleine schaal aan kringloopeconomie gedaan worden indien bijproducten of reststromen van het ene bedrijf door het andere kunnen worden gebruikt. Ook gestructureerde samenwerking tussen gespecialiseerde landbouwbedrijven maakt deel uit van de toekomst. Dit kan transport reduceren en moet leiden tot een optimale inzet van dure machines en dure arbeid.

Een verdere robotisering van de arbeidsprocessen is noodzakelijk om de arbeidskost te drukken. Steeds meer processen op Belgische landbouwbedrijven zullen gestuurd worden via smartphones en specifieke applicaties. De toepassing van GPS-gestuurde machines zal snel uitbreiden, zowel om economische als om ecologische redenen. Dankzij slimme sensoren, intelligente camera's en apps kan men via een smartphone preventief de gezondheid van koeien monitoren en de behoeften aan voeding van het dier vaststellen en opvolgen.

sensor.varkens_Agribex.geVILT.png

Precisielandbouw via satellieten, intelligente drones en robots wordt ingeschakeld om op basis van analysegegevens optimaal te zaaien en te planten en vervolgens de gewassen te voeden, te beschermen en te oogsten. Grondanalyse is naar verluidt essentieel voor een optimale teelt. Het wordt belangrijk om op bedrijfsniveau alle beschikbare data te koppelen. Door ze in een model te steken, wordt het een instrument voor de landbouwer om direct de juiste managementbeslissingen te nemen.

Zelf het voortouw nemen in communicatie

Door bovenstaande technologische ontwikkelingen dreigt de kloof tussen landbouw en maatschappij groter te worden. Landbouwers zullen zelf het voortouw moeten nemen om dit tegen te gaan. Ook de toelevering en de voedingsindustrie hebben een verantwoordelijkheid op vlak van communicatie. De boodschap moet eenvormig zijn. Transparantie is het sleutelbegrip.

In plaats van angst te hebben voor of defensief te reageren tegen de vooroordelen die bij de mensen leven, is het beter de deuren open te zetten en uit te leggen welke inspanningen worden gedaan op het vlak van milieu, beheer van landschap en natuur, recyclage en hergebruik van bijproducten, voedselveiligheid, dierenwelzijn, enz. De nadruk in de boodschap mag gerust liggen op het produceren van kwaliteitsvoedsel aan lage prijzen en met bijzonder kleine marges.

varken.pietrain_Agribex.jpg

Een landbouwer kan zich druk maken over de onredelijke verwachtingen van de maatschappij maar dat helpt niet. De enige oplossing is in dialoog gaan. Als de consument tien eieren kan kopen voor één euro, dan kan een pluimveehouder daar zijn investeringen, kostprijs en risico's tegenover zetten. Als je dat kan doen terwijl de burger-consument aanwezig is op de boerderij, dan gaan als vanzelf heel wat ogen open. Het is belangrijk dat een landbouwer ook kan meepraten over dierenwelzijn en voedselveiligheid.

Nieuw economisch model

Eerst en vooral is het een uitdaging om een landbouweconomisch model te ontwikkelen dat leefbaar is zodat jongeren zich weer aangetrokken voelen tot de sector. Consumeren en weggooien, moet plaatsmaken voor produceren en consumeren in balans met de natuur, voor de circulaire economie, en groene groei. Landen als België zijn, wegens hun ruimtelijke handicap maar net dankzij de aanwezige knowhow en de hoge productiviteit, geroepen om daarin een voortrekkersrol te spelen. Landbouw is de sector bij uitstek om de kar van de circulaire economie te trekken. Vanuit andere sectoren wordt naar de landbouw gekeken en is er steeds meer bereidheid tot samenwerking. Alles wat geproduceerd wordt, zal op termijn recycleerbaar of afbreekbaar moeten worden.

melkstel.melkinstallatie_Agribex.geVILT.png

Waar de elektriciteit vroeger alleen van grote centrales kwam, wordt die vandaag al kleinschaliger geproduceerd, ook op landbouwbedrijven. Wellicht wordt afval op termijn een verkoopbaar product. Door innovatie en een optimaal beheer van de productie- en reststromen, gekoppeld aan de eigen bijdrage aan het behoud van het platteland, het landschap en de biodiversiteit moet de landbouwer zijn inkomen veilig kunnen stellen. De Belgische knowhow op vlak van intensieve kwaliteitsproductie met het oog op export mogen we niet opgeven. “Ook al omdat ze, vanwege onze laboratoriumfunctie, nuttig is voor de rest van de wereld”, luidt de conclusie in Feed the Future.

In verband met het landbouwinkomen blijft volgende bedenking hangen: “De circulaire landbouw is een oefening van de volledige maatschappij. Alle betrokkenen, van toeleverancier tot consument, moeten samen hun verantwoordelijkheid nemen, samen de investeringen en kosten dragen. Dit kan niet zonder dat de landbouwers en veehouders van morgen een leefbaar inkomen genieten. Door de machtsconcentraties in de voedselketen nemen nu alle schakels hun marge ten koste van de landbouw. Uiteindelijk zal de volledige keten hieronder lijden. Alleen als de landbouwers voldoende inkomen genereren, kunnen ze investeren. Een vernieuwde aanpak van het ketenoverleg, op ruimere Europese schaal, moet deze vicieuze cirkel doorbreken.”

Meer weten? De 57 pagina's tellende brochure 'Feed the Future' kan je voor 16 euro bestellen bij Fedagrim. VILT mag vijf gratis exemplaren weggeven aan lezers die overtuigend kunnen motiveren waarom de brochure nuttig is voor hen.

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen
Crafted by Brigada